

ЦЕ ПОВИНЕН ЗНАТИ ТА ВМІТИ КОЖНИЙ!

Пам'ятка щодо дій персоналу, студентів технікуму при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій

При загрозі або виникненні стихійного лиха населення оповіщується через радіомовні станції, телебачення, а в технікумі через місцевий радіовузол.

До стихійних лих належать:

- 1. Землетрус** – необхідно вимкнути електричні прилади і газ, воду, взяти необхідні речі, продукти, документи і вийти на подві'я, швидко відійти від будинку, дотримуватися спокою.

Землетрус:

- уникати паніки;
- ви знаходитесь у висотній споруді, не слід кидатись до сходів або ліфтів;
- вибігати з будинку треба швидко, але обережно;
- не можна триматися за високі стовпи і масивні паркани, ховатися в будівлях і підвалах;
- відходити на безпечну відстань;
- землетрус застав у будинку і не залишилось часу вийти з нього, потрібно стати у дверному або балконному отворі – ці місця найміцніші.

Дії у випадку загрози виникнення землетрусу:

- Уважно слухайте інформацію про обстановку та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном.
- Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- Дійзнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації
- Одягніться, візьміть документи та зберіть найбільш необхідні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти
- Від'єднайте всі електроприлади від електромережі
- Поставте на підлогу більш важкі та великі речі
- Тримайте у зручному місці вогнегасник
- З'ясуйте чи не знаходиться ваше житло чи місце роботи під загрозою затоплення, або дії іншого стихійного лиха.

Дії під час землетрусу:

- Зберігайте спокій, уникайте паніки
- Дійте негайно
- Швидко залишіть будинок та відійдіть від нього на відкрите місце
- Негайно залишіть кутові кімнати
- Негайно перейдіть у більш безпечне місце
- Не кидайтесь до сходів або до ліфта
- Вибігайте з будинку швидко але обережно
- Віддаліться від високих споруд, шляхопроводів, мостів та ліній електропередач
- Зупиніться, якщо ви їдете автомобилем
- Перевірте чи немає поблизу постраждалих, сповістіть про них рятувальників та, по можливості, надайте допомогу.

Дії після землетрусу

- Зберігайте спокій
- Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує
- Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень
- Перевірте зовнішнім оглядом стан електро-, газо- та водопостачання
- Обов'язково кип'ятіть питну воду, вона може бути забрудненою
- Перевірте чи немає загрози пожежі
- Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витoku газу
- Не користуйтеся довго телефоном
- Не поспішайте з оглядом міста
- Уникайте морського узбережжя
- Будьте готові до повторних поштовхів
- Дійзнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню

2. Повінь – при прориві дамби затоплюються райони Дахнівка і Митниця.

Населення зобов'язане покинути райони затоплення.

Повінь :

- із виникненням загрози в зоні затоплення потрібно організувати термінову евакуацію;

- виключити газ, освітлення, електронагрівальні прилади;
- взяти з собою документи і найбільш необхідні речі, невеликий запас продуктів, води і з'явитися на місце збору.

Дії в зоні раптового затоплення під час повені:

- зберігайте спокій
- швидко зберіть необхідні речі
- надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку
- по можливості негайно залишіть зону затоплення
- перед виходом з будинку вимкніть електрику та газ
- займіть горішні місця
- до прибуття допомоги залишайтеся на верхніх поверхах, сигналізуйте рятувникам, щоб вони мали змогу швидко вас знайти
- перевірте чи немає поблизу постраждалих, по можливості надайте їм допомогу
- потрапивши у воду зніміть з себе важкий одяг і взуття

Дії після повені

- переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень
- не користуйтеся електромережею до повного осушення будинку
- обов'язково кип'ятіть питну воду, особливо з джерел водопостачання, які були підтоплені
- просушіть будинок, проведіть ретельне очищення та дезинфекцію
- здійсніть осушення затоплених підвальних приміщень
- електроприладами можна користуватися тільки після їх ретельного просушування
- заборонено вживати продукти, які були підтоплені водою під час повені
- все майно, що було затопленим, підлягає дезинфекції
- дійзнайтесь у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню

3. Ураган – швидкість вітру 33 м/с, руйнує і зносить невеликі будинки, валить стовпи, лінії електропередач, дерева, мости. Потрібно зачинити вікна, двері і спуститися до підвального приміщення.

Дії при загрозі стихійного лиха та отриманні штормового попередження

- уважно слухайте інформацію по телевізору та радіоприймачу
- зберігайте спокій
- надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку

- підготуйтеся до відключення електромережі, закрийте газові крани
- щільно закрийте вікна, двері, горищні люки і вентиляційні отвори

Дії під час стихійного лиха

- зберігайте спокій
- надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку
- закрийте вікна та відійдіть від них подалі
- загасіть вогонь у грубах, вимкніть електро- та газо- постачання
- зберіть найбільш цінні речі, продукти харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти
- перейдіть у безпечне місце
- не намагайтесь перейти в іншу будівлю – це небезпечно
- не користуйтеся ліфтами
- обминайте хитливі будівлі та будинки з хитливим дахом
- якщо ви на відкритій місцевості щільно притисніться до землі
- не ховайтесь в автомобілі, а виходьте і швидко сховайтесь у міцній будівлі або на дні будь-якого заглиблення
- уникайте будь-яких споруд підвищеного ризику
- не наближайтесь до води подивитися на шторм, сильні вітри здіймають величезні хмари на морі, які накочуються на берег, ви можете загинути

Дії після стихійного лиха

- Зберігайте спокій
- Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує
- Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень
- Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими приладами, газовими плитами і не вмикайте їх, до того часу, доки не будете впевнені, що немає витoku газу.
- Перевірте, чи не існує загрози пожежі
- Не виходьте відразу на вулицю – після того, як вітер стихнув
- Будьте дуже обережні, виходячи з будинку
- Тримайтесь подалі від будинків, стовпів електромереж, високих парканів
- Обов'язково кип'ятіть воду
- Не користуйтеся довго мобільним телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку
- Не користуйтеся ліфтами

- Не поспішайте з оглядом міста, не відвідуйте зону руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога
- Дійзнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню

4. Смерч – руйнує все на своєму шляху. Потрібно виключити комунально-енергетичні мережі. Оберігатись від поранень розбитим склом – сховатися в захисних спорудах, забороняється виходити на подвір'я.

Смерч супроводжується грозою, дощем, градом і досягаючи поверхні землі, втягуючи в себе все, що трапляється на його шляху: людей, техніку, воду, піднімаючи високо над землею, руйнує будівлі, лінії електропередачі та зв'язку, спустошує посіви, мости, призводить до аварій на комунально-енергетичних мережах, а головне до людських жертв.

Захист від смерчу: зміцнювати споруди, будівлі, закривати тваринницькі й комірні приміщення (тварин переводять у приміщення при долині) двері, вікна, горища, прибирати предмети, які можуть травмувати людей. Якщо ви їдете автомобілем, зупиніться, сховайтеся в будівлі або на дні будь-якого заглиблення.

5. Снігові замети – погіршується видимість, зупиняється транспорт.

Снігом заносяться залізничні й автомобільні шляхи, припиняється доставка продуктів харчування, води, предметів першої необхідності.

З оголошенням штормового попередження – попередження про можливі снігові замети

- необхідно обмежити пересування, особливо у сільській місцевості, створити удома необхідний запас продуктів, води і палива. В окремих районах з настанням зимового періоду по вулицях, між будинками необхідно натягти канати, що допомагають у сильну хуртовину орієнтуватися пішоходам і долати сильний вітер.

Особливу небезпеку снігові замети створюють для людей, захоплених в дорозі, далеко від людського житла. Заметені снігом дороги, втрата видимості викликають повну дезорієнтацію на місцевості.

При слідуванні на автомобілі не варто намагатися подолати снігові замети, необхідно зупинитися. Повністю закрити жалюзі машини, укрити двигун зі сторони радіатора. Періодично треба виходити з автомобіля, розгрібати сніг, щоб не опинитися похованим під снігом. Двигун автомобіля необхідно періодично прогрівати ля уникнення «розмерзнення». При прогріванні автомобіля важливо не допустити затікання в кабінку (кузов, салон) вихлопних газів; з цією метою важливо слідкувати, щоб вихлопна труба не завалювалася снігом.

6. Дії при аваріях з вибухами і пожежами

Пожежа. Причини пожежі:

- необережне поводження з вогнем;
- порушення правил монтажу та експлуатації електрообладнання і побутових електроприладів;
- куріння.

Загорівся ваш одяг, падайте на землю і перекочуйтеся, щоб збити полум'я, не біжіть – це ще більше роздуватиме полум'я.

При пожежі потрібно користуватися первинними засобами пожежогасіння (ящики з піском, бочки з водою, пожежні відра, совкові лопати, ломи, сокири, вогнегасники, пожежні рукава).

Небезпекою є те, що дим обмежує видимість, затемнює рятувальні виходи.

Дим діє на слизові оболонки очей, носа й горла, заважає рятуванню.

Гази і дим можуть призводити до загибелі людей.

Отруєння токсичним діоксид вуглицем (CO₂) призводить до смерті.

Ви опинилися у осередку пожежі за межами приміщення:

- не панікуйте, виходьте швидко, перпендикулярно напряму розповсюдження вогню долаючи край вогню проти вітру, закривши голову і обличчя одягом;
- якщо втекти від пожежі неможливо, то вийдіть на відкриту місцевість, ввійдіть у водойму або накрийтеся мокрим одягом і дихайте повітрям, що знаходиться безпосередньо над поверхнею землі (там менше задимлене повітря), рот і ніс при цьому прикривайте одягом чи шматком будь-якої зволоженої тканини;
- гасити полум'я невеликих низових пожеж можна, збиваючи полум'я гілками листяних порід дерев, заливаючи водою, закидаючи вологим ґрунтом та затопчуючи ногами. Будьте обережні в місцях горіння високих дерев, вони можуть завалитися та травмувати;
- під час гасіння пожежі, не відходьте далеко від доріг та просік, не випускайте з уваги інших учасників гасіння пожежі, підтримуйте з ними зв'язок за допомогою голосу;
- будьте особливо обережні у місцях торф'яних пожеж, враховуйте, що там можуть утворюватися на глибині порожнини, тому пересувайтеся ретельно перевіряючи палицею шлях на торфовищах, де сталася пожежа;
- після виходу із осередку пожежі повідомте місцеву адміністрацію та пожежну службу (тел.101) про місце, розміри та характер пожежі.

Якщо пожежа застала вас у приміщенні:

- залишити активну зону горіння;
- рухатись з приміщення, яке заповнене димом повзком;

- перед виходом з приміщення обережно відкривайте двері, тому що доступ кисню викликає викид полум'я;
- якщо ви не можете евакуюватися необхідно перекрити доступ небезпечних факторів пожежі – закрийте двері, вікна;
- ніколи не стрибайте з вікна без повної необхідності.

Заходи щодо рятування потерпілих з будинків, які горять, та під час гасіння пожежі:

- перед тим, як увійти в приміщення, що горить, накрийтеся мокрою ковдрою, будь-яким одягом чи щільною тканиною;
- відкрийте обережно двері в задимлене приміщення, прикриваючи корпус тіла дверним полотном, щоб уникнути спалаху полум'я від швидкого припливу свіжого повітря;
- у дуже задимленому приміщенні рухайтесь поповзом або пригинаючись;
- для захисту від чадного газу по можливості дихати через зволожену тканину;
- у першу чергу рятуйте дітей, інвалідів та старих людей;
- пам'ятайте, що маленькі діти від страху часто ховаються під ліжку, і шафу чи забиваються у куток;
- побачивши людину на якій горить одяг, зваліть її на землю та швидко накиньте будь-яку ковдру чи покривало (бажано зволожену) і щільно притисніть до тіла, при необхідності, виклисте медичну допомогу;
- якщо загорівся ваш одяг, падайте на землю і перекачайтесь, щоб збити полум'я, в жодному разі не біжіть – це ще більше роздуватиме вогонь;
- під час гасіння пожежі використовуйте вогнегасники, пожежні гідранти, воду, пісок, землю, кошму та інші засоби гасіння вогню;
- бензин, гас, органічні масла та розчинники, що загорілися, гасить тільки за допомогою пристосованих видів вогнегасників, засипайте піском або ґрунтом, а якщо осередок пожежі невеликий, накрийте його азбестовим чи брезентовим покривалом, зволоженою тканиною чи одягом;
- якщо горить електричне обладнання або проводка, спочатку вимкніть рубильник, вимикач або електричні пробки, а потім починайте гасити вогонь.

Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів:

- не підіймати і не розбирати знайдені вибухонебезпечні предмети;
- огородити місце знаходження вибухонебезпечних предметів і при можливості виставити охорону;

- повідомити про знахідку органи місцевої виконавчої влади, міліцію, військомат, управління (відділ) з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення району (міста обласного підпорядкування) або штаб цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій об'єкту.

Дії при аваріях на автомобільному транспорті

Зупинитися, включити аварійну світлову сигналізацію або виставити знак аварійної зупинки, витягти потерпілого із автомобіля.

Терміново надати медичну допомогу, використовуючи автомобільну аптечку, зупинити кровотечу, змазати йодом та перев'язати рани.

Зафіксувати підручними матеріалами переломи нікцівок, викликати «Швидку допомогу» або відправити потерпілого на попутній машині, записавши її номер і прізвище водія, записати адресу і прізвища свідків, викликати працівників ДАІ.

7. Дії під час раптової аварії з викидом радіоактивних речовин:

- ✓ зберігайте спокій, уникайте паніки
- ✓ негайно укрийтеся в житлових будинках
- ✓ слухайте повідомлення органів цивільної оборони
- ✓ уточніть час початку евакуації
- ✓ прийміть заходи щодо зменшення проникнення радіаційних речовин в квартиру (будинок)
- ✓ підготуйте запас питної води, найпростіші засоби санітарної обробки
- ✓ проведіть йодну профілактику (наносити на поверхню кінцівок рук настоянку йоду у вигляді сітки 1 раз на день протягом 7 діб).
- ✓ Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі.
- ✓ Підготуйтеся до евакуації
- ✓ Надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку
- ✓ По можливості негайно залишіть зону радіоактивного забруднення
- ✓ Перед виходом з будинку вимкніть джерела електро-, водо- і газопостачання, візьміть підготовлені речі одягніть протигаз, гумові чоботи
- ✓ Дійзнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню

В разі перебування на відкритій, забрудненій радіоактивними речовинами місцевості, використовуйте протигаз, распіратор і ватно-марлеву пов'язку, для захисту шкіри.

У випадку, якщо люди не евакуйовані, їм потрібно укритися в будинках, квартирах, підвалах. Швидко провести герметизацію приміщень і закрити вікна, двері. Для ущільнення вікон, дверей, різних отворів, можна використовувати щільну тканину, плівку, рубероїд, толь та інші матеріали.

8. Безпека від блискавки та дії електроструму. Перша допомога при ураженні організму людини електрострумом:

- якнайшвидше звільнити потерпілого від дії електрострумом (виключити рубильник, викрутити пробки);
- якщо неможливо відключити електричне обладнання необхідно відразу приступити до звільнення потерпілого від струмопровідних частин, не доторкаючись при цьому до потерпілого (перерубати провід сокирою з сухою дерев'яною ручкою; відтягнути провід сухою гілкою; відтягнути в бік за сухий одяг);
- незалежно від стану потерпілого негайно викликати «швидку медичну допомогу» і одночасно приступити до надання йому долікарської допомоги;
- на уражені частини тіла потрібно покласти суху пов'язку, можна використати марлю, бинт, чисту тканину;
- якщо потерпілий дихає рідко, судорожно, але прослуховується пульс, потрібно робити штучне дихання. При відсутності дихання, пульсу, розширенні зіниць і посинінні шкіри потрібно негайно робити штучне дихання (рот в рот) і непрямий масаж серця.

Ці дії виконувати до появи пульсу та ритмічного дихання, а у випадку їх відсутності – до прибуття лікаря.

Блискавки призводять до загорання будівель, споруд, лісу, загибелі людей та варин, руйнування ліній зв'язку та електромереж. Внаслідок удару блискавки у людини трапляються зупинка серця, опіки тіла, пошкодження життєво важливих органів. При грозі небезпечні металеві конструкції та вироби, оскільки проводять електричний струм на значні відстані. Найбільш небезпечною зоною вважається простір навколо дерев. Коли почалася гроза, необхідно сісти, ноги тримати разом, руки покласти на коліна. Мокрий одяг відводить електричний заряд від тіла людини, при цьому вона може отримати опіки, але внутрішні органи залишаться не ураженими. Будь-яка гумова ізоляція між тілом і землею може бути корисною.

Для запобігання ураження блискавкою необхідно: уникати відкритих місць та дерев; ноги тримати разом, а руки – на колінах; вологий одяг – це захист від серйозних травм; якщо людина у воді, треба негайно вийти на берег; краще знаходитися в середині автомобіля не торкатися його металевих частин, але небезпечно працювати під час грози

у полі на відкритих тракторах та комбайнах; влаштовувати блискавковідводи будівель та споруд.

Від тривалої дії електроструму відбуваються зміни в організмі людини, можуть бути опіки. Коли подається допомога, то в першу чергу, необхідно припинити дію електроструму. Необхідно пам'ятати про особисту безпеку вимкнути рубильник, відкинути сухою палицею, дошкою. Потерпілого слід відтягнути за одяг.

9. Сильні ожеледі – це шар щільного прозорого або матового льоду діаметром більше 20 мм, що наростає на дротах, земній поверхні, деревах, будівлях, предметах і техніці внаслідок замерзання крапель дощу, мряки або туману. Утриматися від виходу з приміщення.

Рекомендації щодо заходів безпеки перед виходом із будинку:

- Прикріпіть на підбори вашого взуття перед виходом шматочки паралону (за розмірами підбора) або лейкопластиру;
- Наклейте лейкопластир чи ізоляційну стрічку на суху підошву і підбор
- (хрест-навхрест) і перед виходом натріть піском (на один-два дні вистачає;
- Натріть наждачним папером підошву перед виходом, а краще – прикріпіть його на підошву (але від води піщинки наждачного паперу рано або пізно обсипаються).
- Пам'ятайте, що кращими для льоду є підошви з мікропористої чи іншої м'якої основи та без високих каблуків.
- Людям похилого віку краще у «слизькі дні» взагалі не виходити з дому. Але
- якщо потреба змусила, не соромтеся взяти палицю з гумовим наконечником або шипом.
 - Прогулянки вагітних жінок в ожеледицю без супроводження – небезпечні для здоров'я.

Як можна зменшити ризик травм у ожеледицю:

- Ходіть, не поспішаючи, ноги злегка розслабте в колінах, ступаючи на всю підошву. Руки повинні не зайняті вантажем.
- При порушенні рівноваги – швидко присядьте, це найбільш реальний шанс утриматися на ногах.
- У момент падіння згрупуйтеся, напружте м'язи, а доторкнувшись до землі, обов'язково перекотіться – від цього удар пом'якшиться.
- Не тримайте руки в кишенях – це збільшує можливість не тільки падіння, але і важчих травм, особливо переломів.
- Обходьте металеві кришки люків. Як правило, вони покриті льодом.
- Не ходіть краєм проїжджої частини дороги. Можна впасти і вилетіти на проїжджу частину дороги.

- Небезпечні прогулянки в ожеледицю в нетверезому стані.
- Якщо ви впали і через деякий час відчули біль у голові, нудоту, біль у суглобах, утворилися пухлини – терміново зверніться до лікаря в травмпункт, інакше можуть виникнути ускладнення з поганими наслідками.
- Щоб уникнути небезпеки, тримайтеся далі від будинків – ближче до середини тротуару. Взимку, особливо в містах, дуже велику небезпеку становлять бурульки.

10. Град – це частинки льоду, різні за розмірами, формою, структурно неоднорідні, випадають із шарувань дощових хмар у теплий період року, укритися в приміщеннях.

11. Тумани, сильний дощ, сильна спека, суховії – пошкодження сільського господарства і людини. **Туман** - обмежена видимість, обережно водіям. **Сильний дощ** – розмиває дороги, руйнує мости, заливає поля. **Сильна спека та суховії** – знищують урожай та можуть бути причинами пожеж.

12. Гідродинамічна аварія – це аварія на гідротехнічній споруді, коли вода поширюється з великою швидкістю, що створює загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру: зсуви, осідання, обвали будинків, споруд, транспортних магістралей може призвести підтоплення територій. **Евакуюватися негайно!**

13. Обвал – це відрив брил або мас гірських порід від схилу чи укосу гір або снігових (льодяних) мас та їх вільне падання під дією сили тяжіння.

Наявність на схилах тріщин та гірських порід, послаблення їх зв'язності під впливом вивітрювання, підмивання, розчинення і дій сил тяжіння.

14. Аміак – це безбарвний газ з різким задушливим запахом. Легше повітря. Добре розчиняється у воді. При виході в атмосферу із несправних ємностей димить. небезпечний при вдиханні. Пари сильно подразнюють органи дихання, очі і шкіру. відрізняється різким запахом нашатирного спирту.

Отримавши попередження про рух хмари аміаку, необхідно:

Раніше, як покинути квартиру (дім), виключити нагрівальні прилади, закрити вікна, взяти документи і речі. Надіти засоби індивідуального захисту. Виходити із зараженої зони необхідно перпендикулярно напрямку вітру. Якщо не має можливості вийти із зони ураження, укритися у сховищі. В підвалах і перших поверхах будівлей.

Перша допомога при ураженні СДОР

На вулиці зняти з потерпілого забруднений одяг і взуття. Промити очі і відкриті ділянки тіла водою, дати багато пиття. У разі попадання отруйних речовин всередину, викликати блювоту або зробити промивання шлунку.

Якщо людина перестала дихати- зробіть штучне дихання методом «Із рота в рот». При набряку легенів цього робити не слід. Дати дихати киснем і забезпечити спокій. Потерпілого госпіталізувати. Транспортувати тільки у лежачому стані.

15. Хлор – це газ з різким запахом. У 2,5 рази важчий за повітря; при вході в атмосферу із несправних ємностей димить, пари сильно роздратовують органи дихання, очі і шкіру.

Дії при аварії з викидом хлору

- Винести пораненого із зони зараження;
- Розташувати в теплому приміщенні;
- Звільнити від одягу, який заважає дихати;
- Промити очі, рот, ніс і шкіру 2% розчином харчової соди;
- Дати випити гарячого молока або кави;
- Прийняти теплий душ;
- Виходити із зони зараження у напрямку перпендикулярному повітрю; або
- Евакуюватися;
- Використати верхні поверхи висотних будівель;
- Заклеїти вікна, двері від пари хлору.

16. Харчові отруєння

Харчове отруєння найбільш часто випадає при вживанні недоброякісних продуктів, головним чином: м'яса, риби, консервів, грибів тощо. Найбільш вразливими є центральна нервова система, органи травлення, серцево-судинна система. Загальні ознаки отруєння: головний біль, блювота, підвищення температури, пронос, слабкість, судорги. Захворювання починається через 2-12 годин після отруєння.

Перша допомога при отруєннях: негайно промити шлунок, дати послабляюче, зробити очисну клізму, дати багато пиття. Таким чином постраждалим необхідно надати термінову кваліфіковану медичну допомогу.

Як попередити кишкові інфекції:

- Перед вживанням їжі мити руки з милом;
- Овочі, фрукти мити проточною водою;
- Не купувати продукти харчування на стихійних ринках.

17. Ртуть - при температурі більше ніж +38,9 °С випаровування ртуті збільшується. Пара ртуті дуже отруйна.

З попаданням до організму людини через органи дихання, ртуть акумулюється та залишається там на все життя.

Симптоми – слабкість, головна біль, підвищення температури, згодом – біль в животі, розлад шлунку.

Дії викладачів, студентів при розливі ртуті у приміщенні технікуму:

- Вивести з приміщення всіх людей;
- Відчинити навстіж вікна;
- Захистити від попадання в органи дихання, хоча б вологою марлевою пов'язкою;
- негайно зібрати ртуть;
- Зателефонувати в службу НС.

Якщо у приміщенні розбито ртутний термометр:

- вивести з приміщення усіх людей, у першу чергу дітей, інвалідів, людей похилого віку;
- відчинити навстіж усі вікна у приміщенні;
- захистити органи дихання хоча б вологою марлевою пов'язкою;
- негайно зібрати ртуть: збирати спринцівкою великі кульки і відразу скидати їх у скляну банку з розчином (2 г перманганату калію на 1 л води), закрити кришкою. Використання пылососа для збирання ртуті – забороняється;
- вимити забруднені місця мильно-содовим розчином (400 грамів мила і 500 грамів кальцинованої соди на 10 л води);
- зачинити приміщення після обробки так, щоб не було сполучення з іншими приміщеннями, і провітрювати протягом 3-х діб;
- вичистити та промити міцним, майже чорним розчином марганцівки підошви взуття, якщо ви наступили на ртуть.

Якщо ртуті розлито більше, ніж у термометрі:

- вивести з приміщення всіх людей;
- сповістити службу порятунку за телефоном 101;
- захистити органи дихання хоча б вологою марлевою пов'язкою;
- відчинити навсіж усі вікна;
- ізолювати максимально забруднене приміщення, щільно зачинити всі двері;
- зібрати всі необхідні речі;
- вимкнути електроприлади та техніку;
- негайно викликайте фахівців через місцевий державний орган з питань НС та ЦЗ населення. Ліквідацію розливу ртуті проводять спеціалісти з рятувальної служби та СЕС.

18.Гриби

Причини отруєнь:

- Неправильне приготування;
- Вживання старих грибів;
- Мутація.

Симптоми отруєння грибами

Розрізняють чотири групи отруєння людей грибами, у тому числі:

Перша група – отруєння грибами строчками, виявляється через 6-10 годин, з'являється слабкість, нудота, блювота, іноді розлад шлунку.

Друга група – отруєння блідою поганкою і близькими до неї видами грибів, виявляється через 8-24 години, раптові болі в животі, блювота, розлад шлунку, висока імовірність смертельних наслідків.

Третя група – отруєння мухоморами виявляється через 30 хвилин – 6 годин, з'являється нудота, розлад шлунку, запаморочення, марення.

Четверта група – отруєння опеньками несправжніми, жовчним і чортовим грибом, отруєння їстівними грибами при неправильному приготуванні, збереганні та заготівлі.

Перша допомога при отруєнні грибами

У хворих, що отруїлися грибами, спостерігаються такі спільні ознаки недуги: болить усередині, розладнується шлунок, нудить, починається блювота, людина відчуває загальну слабкість. Спостерігається також зміна зіниць. Одна стає вужча, друга ширша. Буває, що іноді у хворого з'являються зорові і слухові галюцинації, конвульсії, марення. Після збудження настає втрата свідомості, при цьому спостерігається посмикування деяких м'язів, найчастіше обличчя і пальців рук.

Навіть при легкому отруєнні грибами треба негайно звернутися за медичною допомогою. Дещо можна зробити хворому до того, як прийде лікар. Насамперед треба прикласти до живота і ніг грілки. Треба як найшвидше промити шлунок: дати випити хворому 3-4 склянки солоної води або розчину марганцівки, а тоді визвати блювоту. Процедуру повторювати декілька разів. Після цього рекомендується прийняти активоване вугілля (4-5 пігулок). Але поки прийде лікар, не годувати. І, звичайно, не можна давати хворому спиртних напоїв, оцет, бо вони сприяють всмоктуванню отрути. Щоб установити причини отруєння, варто зберегти рештки грибів. Збирайте та купуйте гриби, які вам відомі!

19. Терористи можуть встановити вибухові пристрої в самих непербачуваних місцях: на дорогах, в будинках, на транспорті, у громадських місцях, в автомобілях. На сьогоднішній день можуть використовуватися як промислові, так і саморобні вибухові пристрої замасковані під будь-які предмети.

20. Як діяти, якщо ви потрапили у перестрілку?

- одразу ляжте і озирніться, не піднімаючись у повний зріст
- при першій можливості сховайтесь в під'їзді житлового будинку, в підземному переході і дочекайтеся закінчення перестрілки
- укриттям можуть служити виступи будівель, пам'ятники, бетонні стовпи, бордюри, канави
- застосуйте заходи до порятунку дітей, при необхідності прикрийте їх собою
- якщо стрільба застала вас вдома, сховайтесь у ванній кімнаті і ляжте на підлогу, оскільки перебування у кімнаті небезпечно через можливі рекошети
- при можливості повідомте про подію працівникам правоохоронних органів

Дії під час артилерійського обстрілу

- Не панікуйте, негайно ляжте на землю та накрийте голову руками
- Знайдіть укриття або щільно притуліться до якогось виступу
- Під час обстрілів, якомога далі тримайтеся від вікон
 - У випадку, коли в місті постійно обстрілюють житлові масиви, необхідно завчасно забарикадувати вікна мішками з піском, важкими меблями, речами.

Пам'ятайте!!!

Найчастіше причиною поранення є не пряме попадання снаряду, а результат попадання осколків та вплив вибухової хвилі

21. Якщо Вас взяли у заручники

- Не допускайте дій, які можуть спровокувати нападників до застосування зброї
- Не звертайте уваги на образи і приниження, не дивіться в очі злочинцям, не поводьтесь зухвало
- Виконуйте вимоги злочинців, не заперечуйте їм, не допускайте істерики і паніки
- Перш ніж що-небудь зробити – запитуйте дозволу
- Якщо ви поранені, намагайтесь не рухатися, цим уникнете додаткової втрати крові

При вашому звільненні

- Ляжте на підлогу обличчям вниз, голову закрийте руками і не рухайтесь
- Тримайтеся, по можливості, подалі від дверей та вікон
- Ні в якому разі не біжіть назустріч працівникам спецслужб, або від них, так як Вас можуть прийняти за злочинців

22. Сигнали оповіщення цивільної оборони в мирний час:

Сигнал «УВАГА ВСІМ» має наступні види інформації:

2. Аварія на атомній електростанції
3. Про можливий землетрус

4. Аварія на хімічно небезпечному об'єкті
5. Про можливу повінь (затоплення)
6. Про штормове попередження.

ВАРІАНТИ ЕКСТРЕНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ЦЗ

«УВАГА! Говорить управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення _____ області. Громадяни!

Сталася аварія на _____ з впливом сильнодіючої отруйної речовини - _____.

Хмара зараженого повітря поширюється у напрямку _____. Населенню, що проживає у населених пунктах _____, за такими вулицями _____ провести додаткову герметизацію житла і продуктів харчування, а населенню _____ населених пунктів терміново залишити їх і вийти у райони _____. Надалі діяти відповідно до вказівок управління з питань НС та ЦЗН області.»

«УВАГА! Говорить управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення _____ області. Громадяни!

У зв'язку з підвищенням рівня води у р. _____ можливе затоплення (підтоплення) населених пунктів _____. Населенню, що проживає у цих населених пунктах, зібрати необхідні речі, продукти харчування, воду, відключити газ, електроенергію і вийти у райони _____. Про отриману інформацію повідомте сусідів, допоможіть літнім людям і хворим. При раптовому підвищенні рівня води зайняти підвищені місця і чекати допомоги. Будьте уважні до наступних наших повідомлень.»

23. Безпека при користуванні газом

- Користуватися газовими колонками, газифікованими опалювальними печами та іншими приладами при відсутності тяги суворо забороняється;
- Перед вмиканням газових приладів перевіряйте тягу;
- Категорично забороняється перенесення та самоправний ремонт газового обладнання у приміщеннях;
- Під час бурі та сильного вітру без перевірки тяги в димоходах не користуйтеся газовими приладами;
- Не залишайте без нагляду газові прилади увімкненими навіть на короткий час;
- Відчувши запах газу перекрийте кран газопроводу, не вмикайте і не вимикайте світла, електроприладів.

У всіх випадках негайно дзвоніть за телефоном «104».

24. Увага чадний газ!

Чадний газ – безбарвний газ, що не має запаху, тому він особливо небезпечний, бо його не можна відчутти.

Чадний газ надзвичайно розповсюджений, він з'являється всюди, де проходить процес згорання. Найбільша небезпека отруєння існує в приміщеннях, які опалюються автономно, за допомогою згорання вугілля та інших видів органічного палива.

Головним симптомом при отруєнні чадним газом є втрата свідомості.

При легкому ступені отруєння спостерігається шум у вухах, пульсація венозних артерій, головний біль, відчуття спраги, тривога, почуття страху.

При середньому ступені отруєння людина на певний час втрачає свідомість, яка повертається відразу якщо її винести на свіже повітря. Характерними ознаками середнього ступеня отруєння є почервоніння обличчя, не адекватність поведінки, підвищення температури тіла до 38-40 градусів.

При тяжкому отруєнні людина втрачає свідомість на тривалий час, виникає розлад дихання. Характерними ознаками тяжкого отруєння є поверхневе дихання, іноді його повна зупинка. Самовільне спорожнення кишечника та сечевого міхура, шкіра стає блідішою.

В раз отруєння чадним газом потерпілого слід негайно винести на свіже повітря, піднести до носа ватку з нашатирним спиртом. Забезпечити вільний доступ повітря до легень, розстебнувши одяг, який утруднює дихання. В разі необхідності зробити штучне дихання.

25. Опіки

Розрізняють опіки 4 ступенів:

Першого – характеризується почервонінням ураженої ділянки, набряком та біллю;

Другого – на уражених почервонілих ділянках утворюються пухирі наповнені жовтою рідиною;

Третього – на уражених ділянках утворюються струпи та пухирі, які довго не гояться;

Четвертого – звуглюються окремі ділянки тіла.

При опіках шкіру навколо ураженої ділянки обробляють спиртом, одеколоном, 2% розчином питної соди, після чого накладають стерильну пов'язку.

Якщо на тіло потрапить кислота або луг, необхідно якнайшвидше обмити уражену ділянку струменем проточної води. Після цього ділянку уражену кислотою посипають або промивають розчином питної соди, а при ураженні лугом – змочують слабким розчином оцтової кислоти.

При опіках фосфором з зараженої ділянки тіла видаляють шматочки фосфору, потім змочують 3-5% розчином мідного купоросу, або марганцевокислого калію та накладають пов'язку, змочену слабким розчином мідного купоросу.

26. Відмороження

Відмороження – це ушкодження, викликане місцевим переохолодженням тканин організму.

Відмороження може статися: взимку – при сильному морозі, при теплій зимовій погоді; навесні або восени – при температурі вище нуля.

- Небезпечний мороз для ослаблених, утомлених, голодних, хворих людей.
- Легко піддаються холоду особи в стані алкогольного сп'яніння.
- Найчастіше піддаються впливу холоду периферичні частини тіла: пальці ніг і рук, а також ніс, вуха, щоки.

Навпаки, поліпшення кровообігу, перешкоджає відмороженню:

- Рух на холоді (ходьба, біг) посилює кровообіг, зігріває тіло, протидіє шкідливому впливу холоду.

Ступені відмороження тканин:

I ступінь – почервоніння, набряк тканин;

II ступінь – утворення пухирів, заповнення каламутною рідиною;

III ступінь – омертвіння шкіри та утворення струпа;

IV ступінь – омертвіння частини тіла.

Як можна уникнути відмороження:

- Загартовуйте поступово організм і приручайте його до холоду;
- Утримуйте взуття завжди у справному стані та сухим. Взуття повинне не здавлювати ногу.
- Будьте уважні до одягу. Одяг повинен бути щільним, легким, не стискувати рух.
- Змажте лице і руки жирним кремом у морозну, а особливо у вітряну погоду.
- Рухайтесь. Рухи на холоді посилюють кровообіг і сприяють зігріванню тіла.
- Не торкайтеся оголеною шкірою до металевих предметів у морозну погоду.

Перша медична допомога при відмороженнях:

- Помістіть постраждалого з будь-яким видом відмороження в тепле приміщення.
 - Дайте постраждалому гарячий чай.
 - Розітріть щоки, ніс, вуха, якщо вони побіліли, до почервоніння.
 - Розітріть відморожену частину тіла спиртом, якщо спирту немає, розтирайте м'якою рукавичкою.
 - Заставте постраждалого під час розтирання намагатися рухати ушкодженою кінцівкою.

- Покладіть на відморожене місце пов'язку з товстим прошарком вати, укладіть кінцівку вище і доставте постраждалого до лікаря.

Переохолодження організму

Основні причини переохолодження організму – тривале перебування у воді або навіть короточасне перебування в крижаній воді.

Ознаки переохолодження: тремтіння, синюшність шкіри, зниження температури тіла, біль у пальцях рук і ніг, поява «гусячої шкіри», втрата свідомості.

Запам'ятайте! Серце зупиняється при температурі тіла 26°C.

Попередження переохолодження організму

Обмежуйте час перебування у воді при купанні і регулюйте перерви між заходами у воду.

- Допустимий час перебування людини у воді:

5-8 хвилин при температурі нижче 2°C

10-15 хвилин при температурі води 2-3°C

210-270 хвилин при температурі води 10-15°C

420-540 хвилин при температурі води 24°C

Перша медична допомога при переохолодженні:

1. Легка ступінь переохолодження (остуда, тремтіння, блідість шкіри):
 - Одягніть тепло постраждалого, напоїть гарячим чаєм;
 - Заставте виконувати інтенсивні фізичні вправи.
2. Середній ступінь переохолодження (синюшність шкіри, втрачається спроможність до самостійного пересування):
 - Розітріть постраждалого вовняною тканиною, зігрійте під теплим душем;
 - Зробіть масаж усього тіла;
 - Тепло одягніть постраждалого та укладіть в ліжку, зігрійте грілками;
 - Викличте лікаря.
3. Важка ступінь переохолодження (з'являється втрата свідомості, життєві функції поступово згасають):
 - Виконайте всі заходи як і при середньому ступеню переохолодження.
 - Негайно викличте лікаря.

Замерзання

Загальне системне ураження організму холодом найчастіше розвивається у людей виснажених, а також при алкогольному сп'янінні.

Симптоми замерзання – спочатку виникає сонливість, млявість, порушення координації рухів, пригнічується стан, температура тіла знижується до 23-25°C.

Перша медична допомога при замерзанні:

- Швидко відновлюйте нормальну температуру тіла.
- Помістіть постраждалого у ванну, вода в якій повинна бути 25-30°C, а через 20-30 хвилин воду доводять до 35°C (але не вище).
- Обкладіть тіло грілками, пляшками з теплою водою тієї ж самої температури, якщо ванни немає.
- Робіть штучне дихання і закритий масаж серця – при порушенні дихання і серцевої діяльності.
- Після відновлення нормальної температури і свідомості, дайте постраждалому гарячий чай або каву, укрийте теплою ковдрою і доставте у лікувальний заклад.

27.Купання у водоймах

Будьте обережні на воді! Не запливайте далеко від берега, не стрибайте у воду, не знаючи дно водойми.

А якщо трапилась біда – спочатку видаліть воду з дихальних шляхів, для чого потерпілого покладіть грудьми собі на коліно так, щоб голова висіла вниз і декілька раз натисніть на грудну клітину долонями, що буде сприяти швидкому видаленню води.

Штучне дихання

Виконується сумісно з непрямим масажем серця при всіх нещасних випадках: ураженнях електрострумом, тяжких травмах, отруєннях, захлинаннях водою та інших, якщо настала клінічна смерть. При наданні допомоги однією людиною 3-5 вдихань, 5-8 надавлювань поперемінно.

Головним показником необхідності надання допомоги є реакція зіниці ока на світло. При настанні біологічної смерті – зіниця розширена на величину райдужної оболонки і не реагує на світло. Штучне дихання продовжувати довго, інколи протягом 2-4 годин. Припиняють його, коли потерпілий починає дихати самостійно, ритмічно, безперервно. Якщо після

відновлення дихання воно знову припиняється, штучне дихання необхідно відновити.

Правила безпеки при купанні у водоймах

- Температура води має бути не нижче ніж +17-19°C, у холоднішій купатися небезпечно.
- Перебувати у воді можна не більше ніж 20 хвилин, поступово збільшуючи час

починаючи з 3-5 хвилин.

- Краще купатися кілька разів по 15-20 хвилин.
 - Не можна пірнати у воду після тривалого перебування на сонці. При охолодженні у воді настає різке рефлекторне скорочення м'язів, що спричиняє припинення дихання.
 - Небезпечно заходити у воду в стані алкогольного сп'яніння.
 - Ніколи не пірнайте в незнайомих місцях.
 - Ризиковано запливати далеко, тому що можна не розрахувати своїх сил.
 - Відчувши втому, не треба панікувати, слід якнайшвидше добратися до берега.
 - Якщо вас захопило течією, треба плисти униз на нею, під невеличким кутом наближаючись за берегом.
 - Якщо ви потрапили у вир, необхідно набрати побільше повітря в легені, зануритися у воду і, зробивши сильний ривок у бік, випливати.
 - У водоймах з великою кількістю водоростей, потрібно намагатися пливати поблизу самої поверхні води, не робити різких рухів, щоб не заплутатись.
- Дуже обережно плавайте на надувних матрацах, течією їх може віднести дуже далеко від берега або накрити хвилею.

Не можна плавати з трубкою при сильному хвилюванні води у морі.

28. Сонячний удар

Внаслідок перегрівання організму і надмірного припливу крові до голови спостерігається тимчасова втрата свідомості.

Ознаки сонячного удару: почервоніння обличчя, висихання шкіри, нудота, часта блювота.

Пульс ледве відчутний.

Допомога при сонячному ударі: потерпілого перенести у тінь або накрити голову, придати тілу напівсидяче положення, розстібнути комірць, грудну клітину та голову змочити холодною водою.

При необхідності зробити штучне дихання або звернутися за допомогою до медичного працівника.

29. Працівникам та студентам технікуму не дозволяється:

- допускати без супроводження в кабінети (службові приміщення) сторонніх (мало знайомих) осіб, що не мають відношення до діяльності технікуму;
- приймати від сторонніх осіб, пакети, посилки, будь-які речі для передачі керівництву або тимчасового зберігання в службових приміщеннях;
- повідомляти невідомим особам інформацію щодо розташування приміщень, номерів службових телефонів по садових осіб установи.

30. У кабінетах та інших приміщеннях, в місцях загального користування необхідно звертати увагу на будь-які зміни обстановки та на наявність:

- сторонніх («нічийних») предметів побутового вжитку (пакетів, коробок, сумок, валіз, тощо);
- металевих або скляних банок з під напоїв, продуктів, фарби;
- предметів з характерним звуком роботи годинникового механізму, індикаторними лампочками, вимикачами, дротом;
- свіжих слідів штукатурки.

31. При вході до технікуму, гуртожитку, кабінету чи інших приміщень необхідно:

- провести огляд сходових клітин з метою можливої наявності вибухових пристроїв, звернути увагу на зміни зовнішнього вигляду входних дверей, дверної коробки та замків;
- двері відкривати повільно, перевіряючи можливість додаткової завантаженості, при підозрі її наявності, відійти від дверей на безпечну відстань, у приміщенні візуально перевірити стан предметів та їх присутність на звичайних місцях;
- при наявності в приміщенні охоронної сигналізації, щодено перевіряти надійність її роботи.

32. У випадку знаходження вибухового пристрою або предмету, схожого на нього:

- побачивши вибуховонебезпечний предмет (гранату, снаряд, бомбу та т.п.) не підходьте близько до нього, покличте людей та попросіть терміново повідомити про знахідку у міліцію. Не дозволяйте випадковим людям торкатися небезпечного предмету або намагатися знешкодити його;
- здійснюючи поїздки у громадському транспорті (особливо у метро), звертайте увагу на залишені сумки, портфелі, згортки, та предмети, у яких можуть знаходитись саморобні вибуховонебезпечні пристрої. Терміново повідомте про це водія чи будь якого працівника міліції. Не відкривайте їх, не чіпайте руками, попередьте людей про небезпеку;
- не порушуючи обстановки біля місця знаходження підозрілого предмету, здійснювати невідкладні заходи щодо організації особистої безпеки та оточуючих;
- терміново повідомити директора технікуму (або особу, що його заміщує) про виявлення вибухових пристроїв чи підозрілих предметів (назвати своє прізвище, точне місце знаходження вибухового пристрою та місце де ви чекатимете подальших вказівок);
- не користуватися мобільним телефоном поблизу місця знаходження вибухового пристрою, тому що не відключена можливість його радіокерованості;
- у подальшому діяти за вказівками керівництва технікуму.

Якщо стався вибух:

- пересуватися обережно, не чіпайте пошкоджені конструкції та оголений дріт.
- користуватися відкритим вогнем.
- при задимленні захистіть органи дихання мокрим рушником.
- дійте у відповідності до наказів посадових осіб.

33. Якщо Вас завалило уламками стін:

- намагайтеся не панікувати, дихайте глибоко і рівно, приготуйтеся терпіти голод і спрагу. Голосом та стуком привертайте увагу людей.
- якщо ви знаходитесь глибоко під поверхнею землі, глибоко під завалом або в обмеженому просторі, пересувайте вліво вправо будь-який металевий предмет для того, щоб вас могли знайти по звуку та за допомогою металодетектора.
- якщо простір поруч з Вами відносно вільний, не запалюйте сірники, свічки, бережіть кисень.
- якщо у вас є можливість, закріпіть уламки, що утворюють стелю та чекайте допомогу.

34. Порядок дій у випадку надходження (отримання), виявлення кореспонденції з ознаками присутності підозрілої речовини:

- при надходженні (отриманні), виявленні кореспонденції з ознаками присутності підозрілої речовини необхідно забезпечити особисту безпеку працівників.
- будьє уважними, проявляйте підвищену пильність до незвичайних відправлень, до яких відносяться:

1. відправлення без адреси;
2. відправлення від незнайомої особи;
3. помітки «Відкрити тільки особисто», «Особисто в руки», конфіденційно тощо;
4. надмірну поштову оплату;
5. надмірну увагу листа та іншої кореспонденції;
6. пакунок, що перев'язаний значною кількістю клейкої стрічки;
7. нерівномірно або не симетрично розміщене вкладання;
8. еластичність упаковки або незвична громіздкість;
9. незвичайний запах;
10. наполегливі спроби посильного вручити посылку.

35. У випадку виявлення підозрілого пакета або листа необхідно:

- пакет, лист не відкривати;
- кореспонденцію з ознаками присутності підозрілої речовини ізолювати в поліетиленовий пакет і зав'язати його скотчем, при цьому забороняється досліджувати речовину;

- про отримання кореспонденції, що викликала підозру, повідомити класного керівника та директора технікуму;
- про отриману кореспонденцію повідомити органи виконавчої влади;

Занотувати час передачі кореспонденції та прізвище посадової особи, якій її передано.

Про факт отримання підозрілої речовини та контакт з нею слід невідкладно повідомити дільничного лікаря.

36. При отриманні загрози по телефону:

- терміново передати отриману інформацію правоохоронним органам та місцевого органу управління освітою і наукою. Зафіксувати у письмовій формі зміст та характер погрози, особливості передачі;
- забезпечити безперешкодний під'їзд до технікуму, машин правоохоронних органів;
- після прибуття оперативно-слідчої груп керуватися вказівками її керівника.

37. При отриманні загрози у письмовій формі:

- забезпечити термінову передачу отриманої інформації до правоохоронних органів;
- забезпечити недоторканність усіх елементів (конверт, його вміст, текст, погрози) кореспонденції та їх збереження до моменту передачі правоохоронним органам;
- зафіксувати обставини;
- попередити місцеві правоохоронні органи і директора технікуму про факт отримання загрози.

38. Небезпечні предмети і речовини:

При виявленні небезпечних речовин і предметів (снарядів, бомб, мін тощо), а також хімічних речовин у вигляді аерозолю, пилу в капельно-рідинній формі з неприємним запахом необхідно:

- не доторкатися до небезпечних речовин і предметів;
- припинити доступ до виявлених небезпечних речовин, предметів;
- терміново вийти за межі зони зараження;

- при попаданні отруйних речовин на шкіру, одяг, взуття терміново видалити їх тампоном із старого одягу;
- повідомити службу безпеки, управління з питань НС, санітарно-епідемічну службу;
- відчувши ознаки ураження, звернутися до лікаря.

39. Евакуація є основним способом захисту населення при загрозі або виникненні надзвичайної ситуації.

Перед повідомленням про порядок та початок евакуації буде подано звуковий сигнал «Увага, всім!» - переривисте звучання електросирен. Почувши цей сигнал, необхідно увімкнути гучномовці радіомовлення, телівізори та вислухати повідомлення.

Отримавши інформацію про надзвичайну ситуацію та рішення про проведення евакуації, населення зобов'язано негайно залишити свої квартири та власні будинки, при цьому відключити електричну мережу, газ, воду, закрити вікна і кватирки, двері і вийти на збірні евакуаційні пункти та пункти посадки на автотранспорт, або у безпечні зони, вказані в повідомленні.

Евакуація передбачається комбінованим способом, при якому основна частина населення виходить пішки. Піші колони мають рухатися по дорогах не зайнятими військами і евакуйованим транспортом. Для відпочинку людей передбачають привал. Малий привал на 10-15 хв. через кожних 1-1,5 год. руху, великий привал – 1-2 год. на початку другої половини переходу за межі небезпечної зони.

Збір населення, реєстрація та відправка колон буде проводитись на збірних евакуаційних пунктах.

Люди похилого віку (чоловіки старше 65 років, жінки старші 60 років), вагітні жінки, жінки з дітьми до 10 років, хворі, інваліди збираються на пунктах посадки на автотранспорт. При вході з собою взяти документи, гроші, продукти харчування на 2-3 доби та воду на 3 доби, постільну білизну, необхідний одяг та взуття вагою не більше 50 кг. на кожного члена сім'ї, дітям дошкільного віку вкласти в кишеню або пришити до одягу записку, де зазначається прізвище, ім'я та по-батькові дитини та батьків і домашню адресу. Обов'язково взяти з собою засоби індивідуального захисту (протигази, респіратори, марлеві пов'язки).

На збірних евакуаційних пунктах, пунктах посадки на автотранспорт уважно слухайте та чітко виконуйте всі розпорядження посадових осіб евакуаційних органів та органів охорони громадського порядку. Свій збірний евакуаційний пункт та пункт посадки на автотранспорт Ви можете дізнатися у витягу з Плану евакуації населення. В безпечному місці Вас приймуть і розмістять в громадських будівлях чи житлових

будинках. Для евакуйованих буде організоване комунально-побутове та медичне обслуговування.

Ви ж в свою чергу зобов'язані виконувати всі розпорядження приймальних евакуаційних органів та місцевих органів влади.

Спеціаліст ЦЗ

В.Й.Волобуєв